

MEK4350, høst 2014
Ukesoppgaver 1

Først tre ekstraoppgaver som man kan lese igjennom, men som det ikke er nødvendig å gjøre.

I disse tre oppgavene er f og g og h komplekse vektorer, α og β er komplekse skalarer, $\langle f, g \rangle$ er indreprodukt, og $\|f\| = \sqrt{\langle f, f \rangle}$ er normen assosiert med indreproduktet.

Husk kravene for å være indreprodukt:

- 1) $\langle f, g \rangle = \overline{\langle g, f \rangle}$
- 2) $\langle \alpha f + \beta g, h \rangle = \alpha \langle f, h \rangle + \beta \langle g, h \rangle$
- 3) $\langle f, f \rangle \geq 0$
- 4) $\langle f, f \rangle = 0$ hvis og bare hvis $f = 0$

Husk kravene for å være norm:

- 1) $\|f + g\| \leq \|f\| + \|g\|$
- 2) $\|\alpha f\| = |\alpha| \|f\|$
- 3) $\|f\| \geq 0$
- 4) $\|f\| = 0$ hvis og bare hvis $f = 0$

Oppgave 1 (se seksjon 1.1 i Løw & Winther)

Vis at Cauchy–Schwartz ulikhet gjelder:

$$|\langle f, g \rangle| \leq \|f\| \|g\|$$

Hint: Start med $\langle f - \alpha g, f - \alpha g \rangle \geq 0$, hvor α er en kompleks skalar, sett deretter $\alpha = \langle f, g \rangle / \langle g, g \rangle$.

Oppgave 2

Vis at trekant-ulikheten gjelder for normen $\|f\| = \sqrt{\langle f, f \rangle}$:

$$\|f + g\| \leq \|f\| + \|g\|$$

Hint: Start med $\|f + g\|^2 = \langle f + g, f + g \rangle$, husk at realverdien til et komplekst tall er mindre eller lik absoluttverdien til tallet, bruk Cauchy–Schwartz ulikhet og første kvadratsetning.

Oppgave 3 (se teorem 3.1 i Løw & Winther)

Vis at Bessels ulikhet gjelder for en generalisert Fourier rekke, nemlig at dersom dersom vi representerer f ved en projeksjon Pf ned i et underrom spent ut av ortogonale basisvektorer ϕ_n

$$f \sim Pf = \sum_n \hat{f}_n \phi_n \quad \text{hvor Fourier-koeffisientene er } \hat{f}_n = \langle f, \phi_n \rangle / \|\phi_n\|^2$$

så er

$$\sum_n |\hat{f}_n|^2 \|\phi_n\|^2 \leq \|f\|^2$$

Hint: Start med $\|f - Pf\|^2 = \langle f - Pf, f - Pf \rangle \geq 0$.

Merk: Resultatet gjelder både for et endelig og et uendelig antall ortogonale basisvektorer.

Av følgende oppgaver bør man gjøre 4, minst én av {5,6,7}, minst én av {8,9}, og 10:

Som indreprodukt bruker vi for funksjoner på intervall $a \leq x \leq b$

$$\langle f, g \rangle = \int_a^b f(x)g^*(x) dx$$

og for tallfølger med indeks $j = \dots$

$$\langle f, g \rangle = \sum_{j=\dots} f(j)g^*(j)$$

Undersøk om følgende vektorsett er ortogonale, og regn ut normen av vektorene.

Oppgave 4

Funksjonene $\{1, \cos(nx), \sin(nx); n = 1, 2, \dots\}$ på intervallet $0 \leq x \leq 2\pi$.

Oppgave 5

Funksjonene $\{1, \exp(inx); n = 1, 2, \dots\}$ på intervallet $0 \leq x \leq 2\pi$.

Oppgave 6

Funksjonene $\{\sin(nx); n = 1, 2, \dots\}$ på intervallet $0 \leq x \leq \pi$.

Oppgave 7

Funksjonene $\{1, \cos(nx); n = 1, 2, \dots\}$ på intervallet $0 \leq x \leq \pi$.

Oppgave 8

Tallfølgene $\{\exp \frac{2\pi inj}{N}; n = 1, 2 \dots N\}$ for $j = 1, 2, \dots, N$.

Oppgave 9

Tallfølgene $\{\exp \frac{2\pi inj}{N}; n = M, M+1 \dots M+N-1\}$ for $j = J, J+1, \dots, J+N-1$ hvor M og J er vilkårlige heltall.

Oppgave 10

La $f(x)$ være en 2π -periodisk funksjon definert ved

$$f(x) = \begin{cases} 1 & 0 \leq x < \pi \\ 0 & \pi \leq x < 2\pi \end{cases}$$

Bruk funksjonene fra oppgave 4, og regn ut Fourier-rekka

$$P_N f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^N a_n \cos(nx) + b_n \sin(nx)$$

Plott $f(x)$ og $P_N f(x)$ for $N = 1, 2, 3, 10, 100$ i samme koordinatsystem.